

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2026

Nr. 26

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 december 2025

Zoals aangekondigd in het overzicht bijzondere uitkeringen Caribisch Nederland 2024 van 15 mei 2024 en toegezegd in het debat economische ontwikkeling Caribisch deel Koninkrijk van 16 april jl. (Kamerstuk 36 600 IV, nr. 68), geef ik uw Kamer graag meer inzicht in de financiën van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dit doe ik aan de hand van een integraal overzicht van de financiën van Bonaire, Sint Eustatius en Saba dat vanaf dit jaar jaarlijks zal worden opgesteld en voor de begrotingsbehandeling van de begroting IV Koninkrijksrelaties met uw Kamer zal worden gedeeld. Sinds 2022 ontvangt uw Kamer reeds een Integraal Overzicht Financiën Gemeenten. Het Integraal Overzicht Financiën Bonaire, Sint Eustatius en Saba vervangt het overzicht bijzondere uitkeringen.

Met dit overzicht wordt financiële informatie van de eilanden op hoofdlijnen samengebracht. Hierdoor wordt het inzicht in de financiën van de eilanden vergoot en wordt het mogelijk om trends en ontwikkelingen te herkennen. De informatie die is opgenomen in het overzicht is afkomstig uit de jaarrekeningen en begrotingen van de eilanden. Voor een nadere toelichting op deze cijfers verwijs ik u naar de desbetreffende stukken van de eilanden.

Uit het Integraal Overzicht Financiën Bonaire, Sint Eustatius en Saba 2025 komt naar voren dat de financiële positie van de eilanden zich in de periode 2021 tot en met 2024 positief heeft ontwikkeld. Het eigen vermogen van ieder eiland is gedurende deze periode gestegen. De vrije uitkering van de eilanden is in deze periode toegenomen door structurele toevoegingen uit de CN-envelop en de voorjaarsnota 2024. Dit geeft de eilanden meer ruimte om de eilandelijke taken adequaat uit te voeren. Bonaire laat daarnaast een grote groei zien van de eigen opbrengsten. Deze is voornamelijk veroorzaakt door de invoering van de *Visitor Entry Tax* in 2022.

De bijzondere uitkering blijft een belangrijke inkomstenbron van de eilanden. Dit instrument wordt voornamelijk ingezet voor de financiering van tijdelijke projecten. De afgelopen jaren is een toename te zien in zowel het aantal als het saldo van de verstrekte bijzondere uitkeringen. In 2024 werden de meeste bijzondere uitkeringen verstrekt door BZK-VRO, I&W en SZW. Veel bijzondere uitkeringen worden door departementen verstrekt om tijdelijke projecten te financieren. Bij structurele taken is het uitgangspunt dat deze via de vrije uitkering worden gefinancierd.

Bij de jaarrekening 2024 hebben alle drie de eilanden een goedkeurende verklaring ontvangen van de externe accountant voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum